

SVEĆENIČKA TAJNA

4. MOLITVA JEDNOSTAVNOSTI

U duši koja se dugo na ovaj način vježbala odvija se neprimjetno proces u kojemu prestaju neka čuvstva. Postoje neka čuvstva, koja duša i ne primjećuje. Bit će onda koja strana u knjižici, da je duša više ne će ni upotrebljavati. Zašto? — Proces pojednostavljenja išao je neprimjetno dalje. Ova duša Bogu draga ne vježba se pod utjecajem Duha Svetoga više u ovim čuvstvima koja su nekako siromašnija od drugih. On naprotiv gaji sve češće ona čuvstva koja druga obuhvaćaju i zato su bogatija. Ako je sposobna duša u punini istine govoriti: *Fiat voluntas tua* u potpunom predanju, onda je lako moguće da takvoj duši više ne godi ponavljati: *Credo Domine, adjuva incredulitatem meam!* Postepeno i skoro neprimjetno će duša jednom ipak primjetiti da u svojoj nutrini izgovara samo jednu riječ, uvijek istu riječ, uvijek isto čuvstvo. Koje čuvstvo? Ono koje je najbogatije od svih, čuvstvo potpune predanosti: *Gospodine, učini sa mnom što hoćeš! Gospodine, potpuno me uzmi! Gospodine, ja hoću da budem Tvoj! Gospodine, učini da budem jedno s Tobom!*

Riječi mogu biti i različite. Čuvstvo će biti uvijek isto. To jest čuvstvo potpune ljubavi. Ono će postaviti potpunu predanost duše koja želi jedino od Isusa živjeti. Tako će duša neprimjetno od čuvstvene molitve bez ikakvih posebnih skokova preći na drugi način molitve. Preći će na molitvu jednostavnosti.

A sad će duša pod utjecajem Duha Svetoga, uvijek kad se god bude pripravljala za molitvu, probuditi ovaj osjećaj koji je najljepši od svih kršć. osjećaja. To je potpuna predanost. Prava žrtva paljenica. Pomislite, ne govorimo ovdje o stvarima koje su nam ne znam kako tuđe i daleke: ja sam uvjeren da među nazočnim svećenicima ima takvih koji ovu molitvu mole ili su bar takvi od kojih Isus ovu molitvu očekuje. To je osjećaj sjedinjenja. Čeznja da nas Isus potpuno uzme u posjed.

Krasna molitva! Zamislite dvojicu svećenika kako jedan pred drugim mole. Jedan od njih iza polasatne diskurzivne molitve i s mnogo truda dospije do odluke, a drugi moli molitvu jednostavnosti i od prvog trenutka ponavlja osjećaj potpunog predanja vlastitog bića. Zna li da iza pola sata

postoji znatna razlika između njih u pogledu duhovne koristi i napretka! Dok je prvi činio samo neznatne korake, drugi je množio najuzvišenije čine i nalazi se na putu da se sve više sjedini s Isusom.

5. PASIVNA MOLITVA

Onoj duši, koja se dugo vježba u ovoj molitvi i koja je željela, da je Isus potpuno posjeduje, Isus će darovati novi način molitve, ako je to u Njegovu nacrtu. Sada dolazimo k molitvi koja nije ovisna o našoj volji. Duša je dugo vremena molila, a da i nije znala za čim je težila: Uzmi me Isuse! I jednog dana udovoljuje Isus ovoj molitvi i uzimlje dušu na neki način k sebi. Time stupamo na tlo pasivne molitve koja je nažalost mnogim svećenicima nepoznata. Barem mi moramo znati da postoji. Velika je šteta ako svećenik ništa ne zna o ovom sjedinjenju s Isusom! Dušama koje će ga moliti za savjet možda će savjetovati način molitve koji njima više ne odgovara. Zlo je ako dušu tjeramo na diskurzivnu molitvu a ona je stigla već do čuvstvene molitve. Takva će duša radi poslušnosti uzeti i diskurzivnu molitvu, ali će biti jako rastresena. Konačno će pomisliti da se iznevjerila Bogu, da ne zna moliti, dok bi zapravo morala bolje, jednostavnije i slobodnije moliti. Ako duši koja je od Boga pozvana na pasivnu molitvu, svećenik ne zna dati prikladan savjet, ona će beskorisno gubiti vrijeme.

U čemu se sastoji pasivna molitva? I u njoj traži Isus suradnju duše jer inače to ne bi bio ljudski čin, te ne bi imao zasluge, ali u toj molitvi Bog naše sudjelovanje smanjuje na najmanju mjeru, skoro na negativni čin: da mu pustimo potpunu slobodu u djelovanju. Kao da govori: Pusti me da djelujem. Pusti samo Duha Svetoga da djeluje!

Isus uzimlje dušu u posjed. Duša međutim osjeća da joj je darovan novi kontakt s Isusom. Da je to nova nazočnost Božja. Duša doživljava molitvu koja više nije ovisna o njoj. Istina ona se može i od toga osloboditi. Može biti rastresena. Ali kad želi moliti, onda može to samo na ovaj način. Sve drugo bilo bi za nju rastresenost ili nasilno odupiranje Božjem djelovanju. Ne želim nabrajati sve stupnjeve ove molitve. Naglašavam samo to: U pasivnoj molitvi ima više stupnjeva!

a) Djelovanje Božje time će početi što će u najkraćem vremenu Bog zaposjesti dušu. Ono osvaja dušu. Osvaja volju potpuno, ali razumu daje slobodu da na svoj način misli,

fantaziji da se na vlastiti način širi. To je molitva mira: volja je na poseban način sjedinjena s Bogom. U početku to traje samo nekoliko trenutaka a kasnije sve više. Po iskustvu svete Terezije ovaj način molitve ne traje dulje od pola sata.

b) Bog će ubuduće još više uzimati dušu u svoj posjed, ako je to u nacrtima Božjim. Ne samo volja, nego i inteligencija bit će vezana uz Isusa, pa čak i fantazija tako da duša ne će poznavati više nikakve rastresenosti. To je drugi stupanj mistične molitve kojega obično nazivlju potpunim sjedinjenjem, ona je kod Boga!

c) Ali još uvijek ima otvorene prozore u svijet. Još uvijek čuje glasove. Još uvijek oči gledaju u predmete. Još su uvijek sva osjetila sposobna da se obrate na vanjski svijet. Ako Bog bude htio, on će i to svezati i doći će do ekstaze. To je stvar koja će se mnogima pričiniti kao vizija ili slična milost. Ali postoji velika razlika jer su vizije katkad dobivale i griješne duše, a ekstaza je korak naprijed u sjedinjenju s Bogom. To je onaj trenutak kad je duša potpuno odijeljena od svijeta i zaposjednuta od Boga u svim svojim sposobnostima jer On želi s njom razgovarati.

d) Pitamo se da li je to posljednji korak u molitvi? Ne! Oni koji su pošli ovim putem, opisali su nam još dva stupnja čudesnog sjedinjenja koji još dalje vode u intimni odnos s Bogom. U ekstazi se nalazi tako reći nešto prisilno. Prisilno odjeljenje od svijeta, nestajanje osjećaja, preko kojih je duša bila s tim svijetom povezana. Ako Bog hoće, dovest će dušu do još bližeg kontakta, do transformirajućeg sjedinjenja. I dobro je primjetiti, da se ponekad događa da Bog ovaj najviši oblik sjedinjenja koji put podjeljuje ljudima koji prije toga nisu prošli kroz stupanj ekstaze. Ovo se sjedinjenje ovako opisuje: nisu to više naše sposobnosti koje Bog uzimlje u posjed: fantazija, volja, spoznaja ..., nego još više — to je supstancija same duše koju On uzimlje u svoj posjed. Duša i nadalje posjeduje vlast nad ovim sposobnostima. Ona misli, sluša, gleda, ljubi ..., ali u svojoj najdubljoj nutrini ona znade da sada potpuno pripada Bogu. Bog ju je uzeo k sebi i njom upravlja i vlada.

Ovaj način kontakta opisuju nam te duše kao način koji se pojavljuje u dva stupnja što jedan drugog slijede. Prvi se zove duhovna zaruka i sastoji se u nekom Božjem

zagrljaju koji uskoro opet dušu prepušta vlastitoj inicijativi. Drugi se zove duhovna zajednica i sastoji se u neprestanom Božjem zagrljaju koji više ne ostavlja dušu.

Ovo nerazdjeljivo jedinstvo slično je braku: sigurno je da se duša može ovom Božjem zagrljaju oteti kao što se nevjerna zaručnica može oteti od zaručnika, ali Bog ovu više ne ostavlja. A u dubini svog srca osjeća duša neprestano Božje svjedočanstvo. Ona nema više vlastitog uspona ni vlastitih nacрта koje bi trebalo ostvariti vlastitim snagama. Tu nema više života potpuno neovisnog, nego ovdje biva neka stalna pokornost s obzirom na nekog drugog koji je svoje sjedište odabrao u srcu te sam želi živjeti u nama. Jedina će napast ovoj duši biti opet se malo osamostaliti, ponekad opet sam sebi pripadati, biti barem samo malo samostalna ... Ako ostaje vjerna Bogu, onda će je Bog sve čvršće posjedovati. Onda će ona u svojoj svakidašnjoj pokornosti sve više rasti u predanju svog vlastitog bića. Ona će naći zaručnika za kojim je čeznula ... Sad nitko više za nju ne postoji.

Ova će duša uistinu moći kazati: Za mene Isus znači život! Ja živim, ali ne više ja, nego Isus koji živi u meni! Ona govori, čita, hoda, studira ..., ali u unutrašnjosti svoga srca osjeća: Gospodin sve to od nje zahtijeva i u njoj djeluje. Ona čini sve samo pod Njegovim utjecajem. Ona mu je sve predala. Uvijek je On onaj, koji u njoj živi i svoj život u njoj produljuje.

III

MOLITVA JE MJERA DJELOVANJA

Braćo moja, zašto sam vam sve ovo pripovijedao? Zašto sam ovaj put molitve prolazio u njezinim stupnjevima? Možda zato da vam kažem što će vas odvući od poslova, od rada, odvući vas od vjernika u tako dalek i nepoznat svijet? Jesam li se možda predao rastresenosti i zaboravio ovog sudbonosno vrijeme u kojemu sada živimo?

Ne! Ne! Ja znam vrlo dobro da vas vjernici trebaju. Bog hoće da se Vama posluži više nego ikada. Ali baš radi toga morao sam vam govoriti o molitvi. Ništa ne ćemo postići kod vjernika ako nismo ljudi molitve. Ne ćemo imati uspjeha ako ne budemo što tješnje povezani s Isusom. S druge strane, ako želimo da nam molitva bude savršena, trebamo cijeli svoj život obnoviti u Kristu. Ako u svojoj

najdubljoj nutrini nismo dobri, ako se u svim djelima ne obnovimo, onda možemo biti uvjereni da nikad ne ćemo naučiti ispravno moliti.

To je duboka spoznaja koju nikad ne smijemo zaboraviti. Molitva je najjače sredstvo da napredujemo u kreposti, ali i najosjetljiviji termometar baš za mjerenje ove kreposti. Želite li biti dobri? Onda mnogo molite! Želite li uistinu naučiti moliti? Onda se trudite, da budete vrlo dobri! Gledajući na ovaj čudnovati put koji smo promatrali i na kojem se čovjek diže sa zemlje u nebo te postepeno postaje čovjekom živoga Boga, velim vam: uvažite ovo — mi ćemo u molitvi zaista napredovati ako napredujemo u svim krepostima, inače ne! Želite li dokaz za ovo? Mogli bi put molitve još jednom preletjeti i u novom aspektu bi gledali put našeg duhovnog razvoja.

1. MLAKOST I JEDINO USMENA MOLITVA

Zašto tolikim dušama ne uspijeva ništa drugo osim usmene molitve? Usmena molitva jedini je način za onoga, koji se još nije oslobodio grijeha. A ako se čovjek nije oslobodio grijeha, onda je njegovo srce još uvijek privezano za zemlju. Samo uz veliki trud moći će čovjek podići svoje srce k nebeskim stvarima. Da bi uspio samo malo pridići se sa zemlje, osjetit će potrebu za molitvama koje su drugi sastavili da svoje srce pomoću ovih formula uzdigne k Bogu.

Usmena molitva bit će jedina molitva onih, koji su još prilijepljeni za zemlju. Ona će biti jedina molitva za one koji Boga samo malo ljube. Oni (možda i među nama ima takvih) koji će imati teških grijeha ili možda samo lakih, ali zato lakomislno i tvrdokorno prelaze preko njih, oni se ne smiju čuditi ako im uspijeva samo ovako moliti, ako su u stanju izgovarati samo ovakve formule, a pri svakom razmatranju i svakom drugom odnosu s Bogom osjećaju samo dosadu, pa čak i odvratnost.

2. NAPREDAK U MISLENOJ I AFEKTIVNOJ MOLITVI

Duši koja je dobre volje, duši koja se iskreno želi osloboditi grijeha i napredovati u kreposti, diskurzivna će molitva mnogo goditi i pripravljati mnogo veselja jer baš u ovoj molitvi naći će motive kojima će se poslužiti da svlada strasti i požude te napreduje u bogoljubnom životu. Sad će promatrati život Isusov, onda opet koju od vječnih istina i tako će ići sve dalje na putu rasvjetljenja i uvijek nanovo

primati poticaje za dobro djelovanje. Diskurzivna će molitva biti molitva duša koje iskreno hodaju putem kreposti.

I duše će postepeno, time što se oduševljeno vježbaju u kreposnom životu, neprimjetno osjetiti da diskurzivni dio molitve biva sve manji dok jednom ne prispiju do afektivne molitve.

3. PREDANOST I MOLITVA JEDNOSTAVNOSTI

Ne će se ni ovdje njihova duhovna afektivnost zaustaviti. Vježbanje u kreposti bivati će sve intimnije: revnost, poniznost, ljubav, vjernost, ispunjavanje dužnosti, te poslušnost ... Konačno će jednog dana u svojoj nutrini upoznati da su ostali vjerni milosti. Morat će priznati ponizna srca: Ono što se njemu sviđa, to uvijek činim!

Baš ove duše koje dodavaju molitvi najintimnija svjedočanstva stalne predanosti, razumjet će sasvim prirodno da u svojim molitvama treba darivati potpunu jednostavnost i predanost. Tako će dospjeti do četvrtog stupnja molitve kojega smo nazvali molitvom jednostavnosti. To je divna molitva, molitva puna utjehe, molitva, koja nikad ne će dušu dovesti u dosadu. To je ujedno nagrada za vjernu dušu. U svom životu ona govori: Moja je hrana da činim volju onoga koji me je poslao! U molitvi neprestano ponavlja: Gospodine, učini sa mnom što god želiš, ja sam potpuno Tvoja!

4. TAMA OSJETILA I TAMA DUHA

Ovoj duši velim: nemoj se čuditi što se baš sada, kad si vjernija nego ikada, ponavljaju u tvom životu nesporezumi, možda čak i progonstva — više nego u prošlosti. Kako je to moguće? Sada kada sam Bogu vjernija nego prije? Da, baš sada! Ti stojiš pred vratima Gospodnjim. Kucaš i opet kucaš. Moliš Ga za ljubav. Moliš Ga da te uzme potpuno u svoj posjed. Moliš Ga, iako toga nisi svjesna. On želi iskušati tvoju ljubav.

Kako je na našoj zemlji? Ako se tko od ljudi hvali da ljubi, onda će onaj drugi staviti na kušnju njegovu ljubav. Njegovoj molbi ne će odmah popustiti. Tako i Gospodin dopušta, da i ti trpiš. Ostavlja te da uzdišeš pred Njegovim vratima, da tvoju vjernost iskuša. Pustit će te da više trpiš što je veća slika koju je o tebi stvorio čim je veće sjedinjenje u koje te želi dići.

To su tako tipični i tako veliki posjeti da su čak dobili ime: tama. Tama osjetila — to su vanjska iskušenja koja mogu biti koji put vrlo teška. Tama duha su nutarnja iskušenja koja vode u pravu agoniju. Duša se mora potpuno osloboditi od same sebe a baš taj pothvat nije lagan. Duša mora, da se tako izrazimo, živa umrijeti da u njoj mogne djelovati samo Krist.

Nemojte se bojati, dobre duše, ako vidite samo trnje, ako vidite samo tamu, u kojoj možda više ne razumijete što činite. Nemojte se bojati. Mnogo ste bliže Kristu nego što mislite. On se brine za vas.

5. SVEĆENIK KAO ISUSOV GLAS

Sad će dakle duša koja je doista u svemu bila vjerna dospjeti do onih stupnjeva molitve koji vode čovjeka do najvećeg sjedinjenja s Bogom. Njoj će darivati najviši oblik molitve a ona je to svojim junačkim djelima i zaslužila. Isto tako će postajati svećenik kojega će Bog sve više osvajati, njime se sve više služiti dok jednog dana ne postane lik Kristov. Glas kojim se jedino Isus služi. On će uistinu u punom smislu riječi biti čovjek Božji kojega je Bog uzeo u svoj posjed. On će biti čovjek od kojega će duše osjetiti djelovanje koje nije više čisto ljudsko jer je u tom djelovanju Božja snaga.

Blaženo mjesto u kojem djeluje svećenik koji živi jedino od Isusa. On će biti onaj svećenik bez posebnih prirodnih darova koji nije bio genij s velikom naobrazbom. I biskup ga posla u jedno malo selo. Ali ljudi su uočili u njemu nešto posebno: na hiljade su dolazili k njemu, ogroman je bio broj... Što mislite, što su tražili u Arsu? Niti mudraca niti genija. Ništa ljudsko! Tamo su našli siromašnog svećenika preko kojega je govorio Isus.

Govorio je ljudima najjednostavnije stvari. Ono što su im možda već mnogi svećenici govorili, ali ovdje je to govorio sam Krist. Govorio je u onom trenutku koji je za dušu bio najprikladniji. Govorio joj i pratio je svojom milošću..., a duša bi potresena, ponavljala puna udivljenja: Sve je razumio!

Da su ga upitali: Što si razumio i shvatio..., onda bi on sa smiješkom odgovorio: Ja sam uvjeren, da mu nisu bila dana posebna viđenja ili vizije u pogledu ovih duša, kojima je morao govoriti. Ali on je uvijek bio sjedinjen s Bogom i Bog je govorio preko njega.

SVRŠETAK

Draga braćo! Stoljeće koje dolazi, mora biti Isusovo stoljeće. Cijeli svijet teži za tim, iako toga nije svjestan. Svijet je spreman za povratak Isusu. Tko će dušama ponovo donijeti Isusa? Svećenici! Tome dodajemo: oni svećenici koji su obnovljeni u Kristu. Potrebni su svećenici koji će se preko molitvenog života, kreposnog života postepeno preobraziti u Krista.

Molimo. Molimo više. Molimo mnogo više nego što smo dosad molili. To je VELIKA SVEĆENIČKA TAJNA. Tajna koju nažalost tako rijetki shvaćaju. Molimo. Molimo više! A da naučimo moliti, vježbajmo se u svim ostalim krepostima: u poniznosti, u ljubavi, u poslušnosti poglavarima, u međusobnoj suradnji, u revnosti za povjerene duše, u neslomivoj revnosti. Sve ćemo to naći u molitvi. Ako idemo Isusu, u tolikoj ćemo mjeri znati moliti, u koliko smo se Njemu darovali.

Onda ćete doživjeti djelotvornu promjenu rada i vaše snage. Vi ćete se možda mnogo manje oslanjati na ljudska društva, na koja se mi sada mnogo puta i previše pouzdavamo, ali ipak ćete imati veće uspjehe. Gledajte, biskup mi je povjerio polje puno trnja i kamenja, a sada su tamo nikli ljiljani čistoće i ruže ljubavi.

Da, ali kako? Netko je došao koji ima tako jaku ruku da mu se ni jedna gruda nije mogla protiviti. Došao je netko koji znade stvoriti vrt tamo, gdje je prije bilo samo grmlje i trnje. Nisi to bio ti koji se stvorio vrt. To je učinio Isus. Neka preblazena Gospa postigne čudo da se i mi preobrazimo u Krista. Ona koja je prvi put u jasle položila Isusa, zauzet će se i za naša siromašna srca da u njih položi Isusa!

Majko, toliko je već godina odkako sam svećenik, ali sam tako malo uspio jer sam tako rijetko bio sjedinjen s Isusom. Majko, još mogu svoj život promijeniti ako mi Ti pomogneš. Majko, ja želim promijeniti svoj život. Primi me kao svoje dijete, uči me da postanem bolji, uči me moliti. Majko, ne molim samo za sebe. Molim i za duše koje su mi povjerene. Za tolike duše koje treba da spasim ... Majko, daj da sam sebi umrem dok na ovoj zemlji živim. Da umrem svemu što je moje ...

Majko, daj da u mom siromašnom srcu živi jedino Isus!

Dr Srećko Bošnjak